

HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Kutseõppe kvaliteedi hindamine

**Heino Elleri Muusikakooli
muusika ja esituskunstide
õppekavarühma
hindamisaruanne**

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

2023

Sisukord

1. Sissejuhatus.....	3
2. Üldosa	5
3. Muusika ja esituskunstide õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes	7
3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus.....	7
3.2 Õppimine ja õpetamine	11
3.3 Õpetajad.....	18
4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused muusika ja esituskunstide õppekavarühma osas	20

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväarsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab:

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavalist eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusel õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel ja -vestlustel kogutud info. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Hindamisvaldkonnad on:

- **Õppekavad ja õppekavaarendus,**
- **Õppimine ja õpetamine,**
- **Õpetajad.**

Hindamiskomisjon esitab hindamisaruandes hindamisvaldkondade kaupa kokkuvõtliku analüüsi õppekavarühma õppekavade kohta. Komisjon toob iga hindamisvaldkonna analüüsi tulemusena välja **järeldused**: tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.
- **Parendusvaldkonnad** ja soovitusel viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitusel arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mitteamarvestamine on kooli otsustada. Soovitusel arendusteks ei mõjuta lõppotsuse kujunemist.

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (HAKA) kutsehariduse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni poolt välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning otsustab viia järgmine õppekavarühma kvaliteedi hindamine läbi:

- kuue (6) aasta pärast, kui õppekavarühmas toimuv õppetöö vastab kvaliteedi hindamise kriteeriumidele ja õigusaktidele;
- kolme (3) aasta pärast, kui hindamisnõukogu hinnangul esineb õppekavarühmas õppetöö mittevastavusi õigusaktidele ja /või kvaliteedi hindamise kriteeriumidele.

Kui hindamisnõukogu kaalub kahe hindamisotsuse vahel ning leiab, et teatud tingimuse täitmisel kooli poolt oleks võimalik võtta vastu positiivsem otsus, võib ta sellise otsuse vastu võtta kõrvaltingimusega haldusmenetluse seaduse § 53 mõttes.

HAKA moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. HAKA kooskõlastas hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. HAKA juhataja korraldusega kinnitati hindamiskomisjoni koosseis:

Jane Kreek	komisjoni esimees, kutseõppe ekspert. Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia õppeosakonna juhataja.
Ülle Nõmmiste	komisjoni liige-sekretär, kutseõppe ekspert. Tallinna Muusika ja Balletikooli õppekorralduse spetsialist.
Maarit Kangron	komisjoni liige, tööandjate esindaja. SA Eesti Kontsert peaproductsent.
Kätlin Virgo	komisjoni liige, kutseõppe ekspert ja tööandjate esindaja. Nõo Muusikakooli direktor; Eesti Muusikakoolide Liidu juhatuse liige.
Neeme Punder	komisjoni liige, kutseõppe ekspert ja tööandjate esindaja. Flöödimängija, pedagoog, solist.

Hindamisprotsessi kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid HAKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse. Komisjoni liikmed töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruande ja kooli kodulehel oleva info sh dokumendid.

Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad ning sellekohased küsimused iga vestluse jaoks. Komisjonis lepiti kokku ka tööjaotus ja ülesanded hindamiskülastuse ajaks. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis kooskõlastati kooli ja HAKAga.

Hindamiskülastus toimus 1. detsembril 2022. Komisjon tutvus hinnatava õppekavarühma õpikeskkonnaga ja viis läbi kõik ajakavas kokku lepitud vestlused. Külastus kulges lodusalt, sest oli kooli poolt hästi ette valmistatud.

Hindamiskülastuse järgsel komisjoni koosolekul lepiti aruande struktuuri põhjal kokku ülesannete jaotus, arutati komisjoniliikmete arusaamade üle, analüüsiti erinevaid aspekte ja kujundati ühine seisukoht, mille põhjal koostati aruande esmane tööversioon. Edasises komisjoni koostöös jõuti ühistele järeldustele, mis väljenduvad aruandes.

HAKA esitas esmase aruande koolile 11. jaanuaril 2023. Kool esitas täpsustused esmasele aruandel 25. jaanuaril 2023. Aruande lõpliku variandi koostamisel võttis komisjon osaliselt arvesse kooli täpsustusi.

Komisjon esitas lõpparuande HAKAle 10. veebruaril 2023.

2. Üldosa

Kooli lühitutvustus

Heino Elleri Muusikakool (edaspidi Elleri kool) on Haridus- ja Teadusministeeriumi (HTM) hallatav riigi kutseõppeasutus, üks kahest (teine on Tallinna Muusika- ja Balletikool) Eestis muusikaalast kutseharidust andvast õppeasutusest.

Heino Elleri Muusikakooli **missioon** on pakkuda muusikaharidust, mis kindlustab õpilastele kõrgel tasemel edasiõppimis- ja töötamisvõimalused pärast kooli lõpetamist ning andes seeläbi oma panuse kultuurivaldkonna järjepidevusele Eestis ja mujal.

Elleri kooli **visioon 2025** on olla Lõuna-Eesti muusikaelu keskus, mis pakub mitmekülgset muusikaharidust ja täiendkoolitusvõimalusi, hoiab elus traditsioone, ent samal ajal pidevalt uueneb vastavalt tänapäevase ühiskonna vajadustele.

Elleri kooli **väärtused** on:

- **Personaalsus:** Läheneme igale õpilasele personaalselt, lähtuvalt tema vajadustest ja võimetest ning arendame üheskoos tugevusi. Igaüks on oluline.
- **Loomingulisus:** Me soosime õpilaste ja õpetajate loominguist eneseväljendust, oleme uudishimulikud, heasoovlikud ja toetavad.
- **Pühendumus:** Meie pühendumus väljendub igapäevaselt muusikas, mida esitame. See saadab kõiki meie tegemisi.
- **Innovaatilisus:** Jääme truuks oma traditsioonidele, aga hoiame kätt pulsil kõigel uuel, mis muusikavaldkonnas toimub ja viime regulaarselt sisse muudatusi õppetöös, et seda kajastada. Oleme avatud kõigi uutele ideedele ja tähelepanekutele.
- **Hoolivus:** Hoolime oma õpilastest ja töötajatest. Hoiame üksteist, kultuuri ja keskkonda.

Elleri kooli **arengukava 2022-2025 peamised eesmärgid** on:

1. õppijakeskne, innovaatiline ja rahvusvahelist konkurentsi arvestav õpe;
2. pädevad ja motiveeritud õpetajad ning tugipersonal;
3. mitmekesised muusikaharidusvaldkonna enesetäiendusvõimalused;
4. motiveeritud ja edukad õpilased, kelle arengut toetab turvaline koolikeskkond;
5. kool kui kogu Eesti muusika- ja kultuurielu regionaalse tasakaalu hoidja.

Ülevaade õppekavarühmast

Koolis toimub õpe ühes õppekavarühmas, milleks on muusika ja esituskunstide õppekavarühm. Selles õppekavarühmas on koolil registreeritud ja analüüsivatateks esitatud 12 esmaõppe õppekava ja 2 jätkuõppe õppekava.

Tabel 1. Ülevaade kooli õppekavadest (Allikas: eneseanalüüsi aruanne)

Nimetus	EKR õppetase	Kood EHIS-es	Maht (EKAP)	Rakendumisaasta	Õppevorm	Õppekava juht
Interpreet	4. taseme kutseõppe esmaõpe	170017	180	2017	Statsionaarne koolipõhine	Kadri Leivategija kadri.leivategija@tmk.ee
Interpreet	4. taseme kutsekeskharidusõpe	181577	240	2017	Statsionaarne koolipõhine	Kadri Leivategija kadri.leivategija@tmk.ee
Komponist	4. taseme kutseõppe esmaõpe	170057	180	2017	Statsionaarne koolipõhine	Katrin Aller katrin.aller@tmk.ee
Komponist	4. taseme kutsekeskharidusõpe	181578	240	2017	Statsionaarne koolipõhine	Katrin Aller katrin.aller@tmk.ee
Koorijuht	4. taseme kutseõppe esmaõpe	170038	180	2017	Statsionaarne koolipõhine	Küllike Joosing kullike.joosing@tmk.ee
Koorijuht	4. taseme kutsekeskharidusõpe	181579	240	2017	Statsionaarne koolipõhine	Küllike Joosing kullike.joosing@tmk.ee
Muusikateoreetik	4. taseme kutseõppe esmaõpe	170058	180	2017	Statsionaarne koolipõhine	Katrin Aller katrin.aller@tmk.ee
Muusikateoreetik	4. taseme kutsekeskharidusõpe	181580	240	2017	Statsionaarne koolipõhine	Katrin Aller katrin.aller@tmk.ee
Pärimusmuusik	4. taseme kutseõppe esmaõpe	170060	180	2017	Statsionaarne koolipõhine	Eeva Talsi eeva.talsi@tmk.ee
Pärimusmuusik	4. taseme kutsekeskharidusõpe	181581	240	2017	Statsionaarne koolipõhine	Eeva Talsi eeva.talsi@tmk.ee
Rütmimuusik	4. taseme kutseõppe esmaõpe	170059	180	2017	Statsionaarne koolipõhine	Mariell Piispea mariell.piispea@tmk.ee
Rütmimuusik	4. taseme kutsekeskharidusõpe	181582	240	2017	Statsionaarne koolipõhine	Mariell Piispea mariell.piispea@tmk.ee
Pilli- või lauluõppe juhendaja	5. taseme kutseõppe jätkuõpe	185277	60	2017	Statsionaarne koolipõhine	Merli Kirsimäe merli.kirsimae@tmk.ee
Koorijuht	5. taseme kutseõppe jätkuõpe	207997	60	2019	Statsionaarne koolipõhine	Küllike Joosing kullike.joosing@tmk.ee

Ülevaade õppekavadel õppijatest

Õppijate koguarv õppekavarühmas aastate lõikes on esitatud tabelis 2. Aruandeperioodil 2015/16-2021/22 on õppijate arv väikeses langustrendis. Langenud on kutsekeskharidusõppes (KKH) õppijate arv, samas tõusutrendis on kutseõppe esmaõppes (KH) ja 5. taseme jätkuõppes õppijate arv. Õppijad läbivad keskhariduse osa valdavalt Tartu linna erinevates gümnaasiumites.

Elleri kooli juures tegutseb noorteosakond (NO) mille eesmärk on valmistada õppijaid ette **kutsekeskhariduse õppesse astumiseks**. NO-s õpivad 1.-9. klassi õpilased, kes käivad paralleelselt ka üldhariduskoolis. NO-l on Elleri koolis väga oluline roll. Õppijate arv NO-s on suhteliselt stabiilne ja suur võrreldes kutseõppe osaga.

Kuna NO ei kuulu kutseõppe õppekavarühma alla, siis komisjon NO tööd ei hinnanud. Kogu No puudutav teave käesolevas hindamisaruandes on esitatud taustainfoks võrdluses kutseõppe andmetega.

Tabel 2. Õppijate koguarvud aastate lõikes

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Kutsekeskharidusõpe	73	79	64	60	33	38	46	46
Kutseõppe esmaõpe	64	57	70	87	105	90	77	74
Kutseõppe 5. taseme jätkuõpe			2	1	1	10	8	10
Kokku:	137	136	136	148	139	138	131	130
NO	224	229	228	232	244	240	230	220

3. Muusika ja esituskunstide õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Hindamiskriteeriumid

1. õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;
2. õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

Analüüs

Elleri koolis toimub õpe ühes õppekavarühmas (muusika ja esituskunstid). Selles on koolil koostatud ja õppeks avatud kaksteist 4. taseme õppekava ja kaks 5. taseme õppekava.

Õppekavaarendus on osa koolis toimuvast igapäevatööst. Õppekavades ja rakenduskavades väljenduvad ühiskondlikud olud ja mõjud. Näiteks on selged tagajärjed koroonapandeemial, mistõttu on oluliselt tõusnud individuaalne lähenemine õpilastele, paindlikkus nende toetamisel ning digiõppe võimaluste loomine õppeprotsessis. Õppekavaarenduse üks eesmärkidest on suurendada õpilaste teadlikkust erialastest võimalustest ning pakkuda avaramaid õppimisvõimalusi kultuuri ja loomemajanduse valdkonnas laiemalt. Näiteks, olulisemaks uuenduseks aruandeperioodil on pärimusmuusika ja rütmimuusika suundade õppekavade arendus. Tervikuna on kaasajastatud

rütmimuusika õppekava vastavalt uuele kutsestandardile. Pärimusmuusika õppekava kujundamine toimub jooksvalt, kuna see sai loodud rütmimuusika õppekava baasil ning vajab kohandamist rakendamise käigus.

Aruandeperioodil tehti muudatus 5. taseme jätkuõppe „Pilliõppe juhendaja“ õppekavas. Kuna koolil on olemas kompetents ja ressursid klassikalise laulu õpetamiseks, siis avati jätkuõppe õppekaval lauluõppe juhendaja suund. Õppekava nimetati „Pilli- või lauluõppe juhendaja“ õppekavaks. Vajadus noorte pilli- ja lauluõppe juhendajate järele on suur. Vestluste käigus selgus, et kuna õppima asujaid ei ole piisavalt, siis napib ka lõpetajaid ja tööle suundujaid. Lõpetajate osakaal on 40%, kellest omakorda tööle asunud 40% Samas on kõik lõpetanud kas asunud edasi õppima kõrgkoolidesse või läinud tööle omandatud erialal.

Kolmel viimasel aastal on nimetatud õppekavadel õppijate arv olnud lootustandev: 2020. aastal 10 õppijat (lõpetas 5), 2021. aastal 7 õppijat (lõpetas 5), 2022. aastal 10 õppijat. Elleri koolil on väga head kaasaegsed tehnoloogiad heli- ja visuaalkunsti õpetamiseks. Selle baasil on avatud vaikainete suunamoodul „Elektroakustiline kompositsioon“ ning plaanitakse välja töötada 4. taseme uus õppekava „Audiovisuaalne produktsioon“.

Eneseanalüüsis on viidatud, et kool kohandab ja uuendab õppekavasid pidevalt lähtuvalt tööturu vajadustest ja reageerib paindlikult ning kiiresti parendusettepanekutele. Vestluste käigus selgus, et ettepanekuid õppe- ja rakenduskavade muutmiseks ning ajakohastamiseks kogutakse õpetajatelt õppeaasta lõpus. Näiteks on 2022/2023 õppeaastaks võrrelduna 2021/2022 õppeaastaga korrigeeritud interpreedi õppekava rakenduskavas interpretatsiooni moodulis erialainstrumenti õppes semestrite jaotuses tundide mahtusid. Õpilaste käest küsitakse tagasisidet õpingute lõpus. Samas kooli poolt esitatud lisadokumentidest selgus, et lõpetajatele suunatud tagasiside küsitluses ei ole küsimusi õppekava sisu kohta. Vestlustest õpilaste, õpetajate ja tööandjatega selgus, et üldiselt muudetakse olemasolevaid õppekavasid jooksvalt, vajaduspõhiselt, aga tagasisidel põhinevat planeeritud arendustegevust ei ilmnenud. Kooli kommentaarist selgus, et on püütud erinevaid jätkuõppe õppekavasid luua (nt. Solfedžo juhendaja), aga tulemuseta.

Komisjon soovib lõpetajate tagasiside küsimustikku lisada õppekavadega seotud teemad, sest lõpetajad omavad täit ülevaadet õppekavade rakendumisest. Eriti väärtuslikuks muudab lõpetajatelt saadud tagasiside asjaolu, et vastajate osakaal on väga kõrge – 97%-100%.

Tööandjad on küll kaasatud kooli nõunike kogusse, kus arutletakse ka õppekavade arenduse teemadel, kuid koosolekutest ja neile järgnenud erinevatest aruteludest ei teki dokumenteeritud otsuseid, mille kaudu oleks jälgitav otsuste elluviimine.

Komisjoni hinnangul on uute õppekavade või õppesuundade avamine lähtuv pigem kooli võimalustest, ressurssidest ja kompetentsidest kui tööturul läbiviidud analüüsist.

Enesejuhtimise võimekus on õppijakeskse haridusmudeli üks aluseid ja seega on kool kõikidesse õppekavadesse integreerinud mooduli „Õpitee ja töö muutuv keskkonnas“ (5 EKAP). Mooduli eesmärk on kujundada ennastjuhtivat ja teadlikku õppijat, kes oskab planeerida aega arvestades oma huvide ja ressurssidega, püstitab ise õpieesmärke ja hindab hiljem ka saavutatu eesmärgipärasust. Näiteks isikliku õpitee ja karjääri teemadel toimub individuaalne vestlus õppenõustaja ja õpilase vahel. Üldiselt hindasid õpilased antud mooduli raames toimuvat õpet väga vajalikuks, kuid nentisid, et mooduli kodutööde maht on ebaproportsionaalselt suur võrreldes näiteks mõne muu kohustusliku mooduli iseseisva töö mahuga. Komisjon soovib küsida õpilastelt antud moodulile tagasisidet ja analüüsida selle põhjal mooduli sisu ja iseseisva töö mahtu. Tagasiside tulemused tuleks dokumenteerida ning tulemuste rakendamistest jagada infot kõigile asjaosalistele. Komisjon tunnustab ja arvestab koolil selgitust, et kool plaanib 2-aastase töö järel 2023. aasta kevadel veel kord uurida nii õpilastelt kui õpetajatelt ettepanekuid ja tagasisidet kogu moodulile, sh kodutöödele, ning rakenduskavasid vastavalt ettepanekutele muuta.

Komisjon leidis, et õppekavad sisaldavad suures mahus valikmooduleid ning õppekavade rakendamine on paindlik. Samuti pööratakse tähelepanu õpilase isikliku õpitee kujundamisele ja õpilase iseseisvuse toetamisele, kohustuslike- ja valikmoodulite omavahelistele seostele. Komisjoni hinnangul on tunnustust vääriv, sest selline õppekavade ülesehitus ning õppekorraldus võimaldavad arvestada õpilaste individuaalsete huvide ja vajadustega. Ka tööandjad rõhutasid vestluse käigus, et valikmoodulitel on õppekavas väga oluline roll, sest tööturg vajab hetkel mitmekülgsete oskustega, hästi kohanevaid spetsialiste, kellelt tihti oodatakse lisaks oma erialale ka erinevaid üldpädevusi. Komisjon saab positiivse näitena valikute mitmekesisusest välja tuua, et Elleri kool pakub õpilastel ja õpetajatele võimalust õppida erinevaid võõrkeeli (2022 aastal nt inglise, saksa, soome keel) ning rahatarkuse e-kursust.

Õpilaste valikute paindlikumaks muutmisel on suurendatud üldkeskharidust toetavate valikainete (näiteks keemia, matemaatika jt jätkukursused) hulka kutsekeskhariduse õppekavadel. Komisjoni hinnangul on see positiivne muutus, mis toetab kutsekeskhariduse õppekavadele õppima asumist ja soosib seeläbi paindlikke edasiõppimise võimalusi.

Vestluses õpilaste ja vilistlastega toodi välja koorijuhi 5. taseme jätkuõppe õppekava mittevastavus õppijate ootustele.

Põhjuseks toodi, et jätkuõppe ei paku lisandväärtust võrreldes kutseõppega, nt eriala õppes oodatakse taseme „hüpet“, mille tagaks kontsertmeistrite suurem osalus erialatundides, mis omakorda võimaldaks läbi töötada keerukamat repertuaari. Kui dirigeerimise tunnis mängib teost erialaõpetaja, siis ei jõua ta samal ajal õpilast juhendada. Intervjueeritav väljendas ka rahulolematust vaatluspraktika mahu (10 vaatlustundi) osas, mis on liiga suur, kuna üks kooriproov kestab 3 tundi (võrdluseks nt pilliõpetaja jälgib kümnet 30-minutilist tundi).

5. taseme jätkuõppel õppijad on sageli juba praktiseerivad koorijuhid, seega on väga oluline lähtuda õppija erialasest tasemest. Antud õppekava on avatud alates 2019. aastast, kuid sellel ei ole eneseanalüüsi andmete põhjal ühtegi lõpetajat, aastatel 2019/2020-2021/2022 on olnud ainult üks õppija. Hetkel õpib õppekaval kaks õpilast ja koostöös õppijatega on kool asunud õppekava uuendama. Komisjoni hinnangul on õppija ettepanekud asjakohased: koorijuhi õppekavas vaadata üle vaatluspraktika eesmärgid ja maht ning hinnata dirigeerimise õppe sisu võrreldes 4. taseme õppe sisuga. Komisjon soovib kaaluda võimalust 5. taseme „Pilli- või lauluõppe juhendaja“ jätkuõppe õppekava klaveri eriala õpilastel osa praktikast sooritada dirigeerimise õppe kontsertmeistrina.

Vestluses tööandjatega selgus, et suur puudus on solfedžo õpetajatest. Seda kinnitas ka töötukassa esindaja, kelle sõnul muusikavaldkonnas vakantseid töökohti on, kuid vastava oskustööjõu puudumisel jäävad ametikohad täitmata. Komisjoni hinnangul võiks näiteks kaaluda 5. taseme jätkuõppe õppekavadesse integreerida solfedžo/muusikateoreetiliste ainete õpetamise meetoodika ja didaktika, mida võimaldaks ka Kutseharidusstandardi väljundid (näiteks §27 p.3 (1)).

Kooli eneseanalüüsist näeme, et probleemi alge, st solfedžo madal tase, ilmneb juba kooli sisseastujate muusikateoreetiliste baasteadmiste puudulikkuses ning ebaühtlases tasemes. Kool on avanud ettevalmistavaid kursusi sisseastujatele. Õpilastele on loodud nn tasandusrühmad ja võimaldatakse solfedžo lisatunde. Laiem mure muusikaõpetuses tervikuna on solfedžo õpetamise tänapäevastamine ning õpilastele mooduli sisu atraktiivsemaks muutmine. Kui eriala õppes motiveerivad nii õpetajaid kui õpilasi konkursid ja festivalidel osalemised, siis solfedžos võiks see olla näiteks muusikaolümpiaadidel osalemine või diktaatide kirjutamine vahelduseks hoopis popmuusikast.

Solfedžol on muusikaõpingutes oluline roll, so. sisemise kõrva arendamine ning muusikalise õigekirja valdamine. Seetõttu ei tohiks solfedžo õpetus olla rutinne ja igav ning teatava leidlikkuse rakendamisel on kindlasti võimalik muuta ka muusikateoreetiliste teemade õpetamine tulemuslikumaks.

Komisjon soovib koolil nõu pidada vastava ala ekspertidega (ja/või liitudega), kuidas üldist taset ka õpetamises paremaks muuta. Kuna kooli üks suuri eesmärke on olla Lõuna-Eesti kompetentsikeskus, siis komisjon leiab, et siinkohal on hea võimalus olla teerajajaks ning eeskujuks leidmaks innovaatilisi lahendusi solfedžo õpetamiseks ning solfedžoõpetajate puuduse leevendamiseks. Komisjon toetab kooli poolt juba algatatud sellealaseid arenguid.

Kõigis vaadeldud esmaõppe õppekavades on mooduleid, kus hindamine toimub nii eristavalt kui ka mitteeristavalt. Jätkuõppe õppekavades on hindamine valdavalt mitteeristav ja lävend arusaadavalt sõnastatud. Tutvunud kooli õppekava dokumentides õpiväljundite hindamisega nii kriteeriumite kui ka meetodite osas, ilmnes mõningaid küsitavusi nt Interpreedi õppekavas (180 EKAP) põhiõpingute moodulis „Interpretatsioon“ (54 EKAPit). Mooduli hindamismeetodiks on kontsertesitus ja mooduli kokkuvõtvaks hindeks on õpingute viimase semestri hinne. Samas väitsid õpetajad, et mooduli hindamisel arvestatakse õpilase arengut läbi kolme aasta. Hindekriteeriumid ei anna infot, kuidas õpilase arengut hinde kujunemisel arvestatakse. Hindekriteeriumid kirjeldavad vaid eksamikavale esitatavaid nõudeid. Komisjon teeb ettepaneku hindamise läbipaistvuse ja arusaadavuse huvides täpsustada ja korrigeerida hindamise kirjeldamise sõnastust.

Järeldused

Tugevused

- Eelkursused sisseastujale ja õppija tasemele vastavate õpperühmade avamine (näiteks solfedžos), mis võimaldab suurendada sisseastujate arvu ning vähendada katkestajate hulka.
- Õppekavad sisaldavad suures mahus valikmooduleid ning õppekavade rakendamine on paindlik, arvestades õpilaste individuaalsete huvide ja vajadustega.
- 5. taseme jätkuõppe õppekavade avamine pilliõppe õpetajatele ning koorijuhtidele, mis võimaldab õppekava arendustegevuse jätkudes suurendada õppijate ja lõpetajate arvu ning seeläbi vähendada õpetajate puudust muusikakoolides.

Parendusvaldkond ja komisjoni soovitused

- Õppekavade ja rakenduskavade analüüs toimub, aga ei ole süsteemne ega dokumenteeritud. Komisjon soovib õppekavade arendustegevuses tugineda muuhulgas süsteemsele tagasisidele (sh tööandjad ja õpilased), mis tagaks õppe vastavuse õppija ootustele ja sellega suurendaks lõpetajate arvu. Parendusvajaduste dokumenteerimine võimaldab planeerida õppekavaarendust ja hinnata tegevuste tulemuslikkust.

Arenguvõimalused

- Elleri kooli missiooniks on olla pidevalt uuenev muusikaelu- ja hariduse keskus (arengukava 2022-2025). Tõeliseks innovatsiooniks oleks solfedžo õpetamise tänapäevastamine ning õpilastele aine sisu atraktiivsemaks muutmine, nt eriala õppe ja solfedžo õpetuse integreerimine praktiliseks ühisõppeks.
- Kuigi õpilaste valikute paindlikumaks muutmiseks on alustatud üldkeskharidust toetavate valikõpingute moodulite (näiteks keemia, matemaatika jt jätkukursused) hulga suurendamist kutsekeskhariduse õppekavadel, soovib komisjon üldharidust toetavaid valikõpinguid laiendada kõigi õppekavas olevate üldhariduse õppeainete osas, kuna see on hea võimalus toetada õppijate soovi saada tugevamat keskharidust. See toetaks ka potentsiaalseid õppijad valima kutsekeskhariduse õppekava Elleri koolis ning suurendaks lõpetanute edasiõppimise võimalusi.
- Jätkata tegevusi 5. taseme õppekava Solfedžoõppe juhendaja arendamisel. Alternatiivina kaaluda muusikateoreetiliste teemade õpetamise metoodika ja didaktika osa/suuna

sisseviimine 5. taseme jätkuõppe õppekavadesse, mis annaks lõpetajatele paremad võimalused tööturul rakendumiseks.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

- 1.õppijate erialavalik on toetatud;
- 2.õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
- 3.õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
- 4.õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel töö ja praktikal lähtub õpiväljunditest;
- 5.õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Analüüs

Kuigi õpe Elleri koolis toimub ühes muusika ja esituskunstide õppekavarühmas, on õpivõimalused mitmekesised. Valida saab klassikalise muusika, rütmimuusika, pärimusmuusika ning muusikateooria, kooridirigeerimise ja kompositsiooni erialade vahel. Lisaks saab õppida jätkuõppes pilli- ja lauluõppe juhendaja ning koorijuhi erialadel. Vestlustel selgus, et õpilased, vilistlased ja tööandjad on selle mitmekesisusega väga rahul. Vilistlased kinnitasid, et Elleri kool oli mitmete silmis esimene valik regioonis ning rõhutasid kooli väga head mainet väljaspool kooli. Komisjoni hinnangul toetab selline kuvand kooli eesmärki olla **Lõuna-Eesti kompetentsikeskus**.

Elleri koolil on paindlik vastuvõtusüsteem, mis igati toetab sisseastujat (ettevalmistuskursused, ühiseksamid NO lõpetamisel). Vastuvõtueksamite paindlik korraldus on kirjeldatud õppekorralduseeskirjas. Kuigi vastuvõtuprotsessis on määrava tähtsusega erialalised oskused, siis näiteks sisseastumisel ilmnunud madalate muusikateoreetiliste teadmistega õpilastele võimaldatakse õppima asumisel tema tasemele vastavat tasandusõpet. Õppekavarühma aruande järgi jätkab 2022 lõpetajatest ligi 76% oma õpinguid järgmisel õppe tasemel (5. taseme õpe või kõrgharidusõpe Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias ja välismaa kõrgkoolides), mis on komisjoni hinnangul tunnustust vääriv tulemus.

Tööandjate hinnangul ei piisa rahvusvahelise konkurentsi tingimustes enam professionaalsesse orkestrisse tööle pääsemiseks vaid 4. taseme kutseõppest. Eeldatakse, et orkestrant läbib ka kõrghariduse astmed. Siiski on mõned instrumendiõppe lõpetajad sedavõrd kõrgel tasemel, et Elleri kooli lõpetanud muusikud, eriti puhkpillide ja löökpillide erialadelt, on tööd leidnud nii Vanemuise Sümfooniaorkestris kui erinevates puhkpilliorkestrites.

Erialavalikul on määrava tähtsusega ka õppimisvõimaluste populariseerimine ja turundamine. Koostööpartnerid viitasid vestlusel turunduslikule eduloole: näiteks pärimusmuusika õppekaval õppijate arvu kasvav trend võib olla seotud oma valdkonna tegijate nähtavusega ühiskonnas tervikuna, nt. E. Talsi, kes on pärimusmuusika õppekava juht, on väga aktiivne muusik ning oma eriala populariseerija.

Analüüsid aruandeperioodil sisseastujate, katkestajate ning lõpetajate arve (Tabelid 3 ja 4) leidis komisjon, et õpikeskkond ja õppekorraldus on väga sobiv NOs õppimiseks, kuid komisjoni hinnangul ei ole NOs lõpetajad väga motiveeritud õpingute jätkamiseks kutseõppes. NOs õppijate arv võrreldes kutseõppes õppijatega on üle 60% õpilaste koguarvust. Antud statistikast ja koostööpartneritega

vestlusest, sh kooli tugevast kuvandist võib järeldada, et NO lõpetaja tingimata ei taju, et kutseõppes jätkamine Elleri koolis annab tema haridusele lisaväärtuse, vaid vastupidi – ta võib tajuda, et NO lõpetamine annabki õpilasele samaväärselt kutseharidusega Elleri kooli “vilistlase staatuse”.

Elleri kooli vilistlased on asunud õpetama nii regiooni muusikakoolides kui ka Elleri koolis. Vestlustes õpilastega selgus, et Elleri kooli nii vaimne kui füüsiline keskkond on toetav ja julgustav. Seda kinnitasid ka vilistlased. Komisjoni hinnangul on tunnustust vääriv, et koolilõpetajad saavad koolist hea erialase ettevalmistuse ja suudavad professionaalsesse ellu siseneda emotsionaalselt tugevatena, mis on muusikuna ja/või õpetajana töötades eriti tähtis.

Koolikülastuse käigus toimunud ringkäik õppehoones ja vestluste käigus saadud info andis kinnitust, et Elleri koolis on loodud õppijat toetavad õppetingimused ja praktilise töö ning praktika sooritamiseks sh õpiväljundite saavutamiseks vajalik infrastruktuur. Näiteks kooli saalid (Elleri ja Tubina saal) võimaldavad läbi viia töökeskkonnas sooritatavale praktikale vastavat praktikat õppekeskkonnas, sh virtuaalkeskkonnas ühismusitseerimised LoLa tehnoloogia abil, korraldada kontserte ning vajadusel teha salvestusi helistuudios ning loomelaboris. Õpi- ja praktikakeskkonna mitmekesistamiseks toimub kontserttegevus ka Tartu linna teistes esinemispaikades nagu näiteks TÜ aula, Tartu raekoja saal, muuseumide saalid jms.

Õpikeskkonda rikastavad ning vaatluspraktikat (sh erialase analüüsioskuse arendamist) pakuvad kooli saalides toimuvad külaliskontserdid Eesti tippinterpretide ja kollektiivide osalusel. Kõik kontserdid on õpilastele ja õpetajatele tasuta.

Pilliõppes kogevad õpilased kehalisi sundasendeid, seetõttu on väga vajalik integreerida õppesse kompenseerivad tegevused, nt tantsutunnid, Alexanderi tehnika jms. Komisjon tunnustab, et koolil on selleks loodud kaasaegne tantsuõppe nõuetele vastav tantsuklass ning sinna juurde kuuluvad riietusruumid.

Kooli ruumid on õpilastele avatud harjutamiseks ja õppetööks 7 päeval nädalas: koolipäevadel 8.00-22.00, nädalavahetusel 10.00-18.00. Klassikasuuna õpilaste sõnul on neil kvaliteetsed ja piisavad võimalused harjutamiseks. Rütlimuusika suuna õpilased hindavad samuti harjutamisvõimalusi ja õppetingimusi rütlimuusika klassides suurepäraseks. Kuna aga osad rütlimuusika klassid asuvad Tubina saali vahetus läheduses, siis samaaegselt saalis toimuvate üritustega klasse kasutada ei saa. See olukord piirab oluliselt õppetööks ja harjutamiseks vajalikku aega. Õpilaste sõnul oleks vajalik parandada infoliikumist. Näiteks saavad õpilased keelust klassi kasutada teada alles siis, kui nad on harjutama/õppetööle asunud ja selgub, et nende tegevus segab saalis toimuvat. Komisjon soovib õppetöö, sh iseseisva praktilise töö paremaks planeerimiseks „ristkasutuses” olevate ruumide osas kehtestada graafik, mis on kättesaadav ning üheselt mõistetav kõigile osapooltele.

Komisjoni hinnangul on koolil piisav pillipark, et õpilased saaks õppetööks laenutada kvaliteetse pilli. Kool on võtnud prioriteetseks eesmärgiks klaveripargi uuendamise, sest ebakvaliteetsete pillidega töötamine mõjutab pea kõiki erialasid.

Vestluses sai kinnitust, et kool digitaliseerib noodikogu. Hetkel on käimas diginootide raamatukogu “nkoda” testperiood. Diginoodikogu kasutuselevõtt annab veelgi parema ligipääsu õppematerjalidele õppija asukohast sõltumata, mis omakorda võimaldab õppijal paindlikumalt planeerida oma aega.

Kooli füüsiline keskkond loob ka õpetajatele õpetamiseks, enesetäiendamiseks ja loominguliseks tööks väga head tingimused. Õpetajate kasutuses on raamatu- ja noodikogu, klassiruumid vajaliku sisustuse ja instrumentariumiga ning loomelabor, kus saab kasutada erinevaid digiõppevahendeid. Läbi aastate koostavad muusikateoreetiliste ainete õpetajad uudset õppevara, mille tegemine koroonapandeemia oludes oluliselt suurenes. Välja töötatud uudsed lahendused harjutuste näidisvideotena ning online-harjutustena on nüüd väärtuslikuks iseseisvaks õppematerjaliks. Vestlusel kinnitasid õpetajad, et on rahul kooli füüsilise ja vaimse keskkonnaga.

Vestlustel õpetajate, õpilaste ja teiste osapooltega selgus, et koolis ei ole küsitud süsteemset tagasisidet õpikeskkonna kohta oma liikmeskonnalt. Vilistlaste küsitlus sisaldab küll küsimust „Kooli õppekeskkond soodustas õppimist“, kuid vestlustest jäi kõlama, et enim võetakse arvesse siiski mitteformaalsetes vestlustes ja osakondade koosolekutel väljatoodud ettepanekuid. Eelpool toodud arvesse võttes on komisjonil hinnangul oht, et arendamist vajavad valdkonnad prioritseeritakse otsustajate eelistustest ja/või jõulisemalt esile toodud soovidest lähtuvalt. Pillipargi arendamine on süsteemne ja lähtub komisjoni hinnangul eelarveaasta eesmärkidest.

Vestlustes õppekavade juhtide, õpetajate ja õpilastega toodi välja, et õppetöök vajaliku info edastamiseks kasutatakse erinevaid viise. Näiteks toimuvad avanädalal kohtumised õpilastega, kus õppeosakond tutvustab hindamissüsteemi, õppekorraldust. Moodulite ja teemade eesmärgid, õpiväljundid ja hindamismeetodid ja kontrolltööde korrad teeb õpetaja õpilasele teatavaks esimestes tundides. Õpilaste sõnul on neile aine sisu, praktika korralduse ja hindamisega seonduv info olemas õigeaegselt ja see on piisav.

Igapäevaselt kasutatakse infovahetuseks õppekeskkonda *Classroom* ning postitusi *messenger*'i listide kaudu ja e-maili. Infot saab ka kursuse- ja erialalistidest, kodulehelt, stendidelt. Siiski polnud mitmed vestlusel osalenud õpilased rahul info kättesaadavuse ja segadustega tunniplaanis.

Õppe sisu ja hindamisega seotud info on esitatud ka õppeinfosüsteemis TAHVEL. Selle keskkonna mittekäepärasuse pärast õpilased kasutavad TAHVLIT peamiselt vaid õppetulemuste vaatamiseks. Hindamiskriteeriumid rakenduskavades üldiselt selged ning arusaadavad. Siiski esineb moodulites üsna suuri erinevusi hindamissüsteemi kirjeldamisel. Nt mooduli „Interpretatsioon“ (54 EKAP) hindekriteeriumid annavad õpilasele üldise teadmise, kuidas hinne kujuneb. Mooduli „Improviseatsioon“ (6 EKAP) hindekriteeriumid tuleb saavutada „lävendit ületaval tasandil“, kuid lävend on kirjeldamata. Erialaõpingud on individuaalsed ning tagasiside toimub põhiliselt otse õpetajalt õpilasele. Vestlustel ilmnes, et osad õppijad sooviks siiski põhjalikumalt tagasisidet oma sooritusest ning ei saanud täpselt aru, et kuidas nende hinne kujunes, mis viitab vajadusele hindamissüsteem ja hindekriteeriumid tasemete lõikes veel kord üle vaadata ja õppijatega põhjalikumalt eelnevalt läbi rääkida. Komisjoni hinnangul on õpilaste soov detailsema tagasiside osas asjakohane.

Elleri koolis on kasutusel mitmeeristav hindamine (arvestatud/mittearvestatud) või eristav hindamine kus positiivsed tulemused on „3“, „4“ või „5“ ja negatiivne tulemus „2“. Koolisisestes dokumentides kasutatakse õpiväljundite saavutatuse kohta täpsema tagasiside andmiseks hindeid „1“-„10“, mille vasted riiklikule hindamissüsteemile on kirjeldatud õppekorralduseeskirjas p. 9.5. Komisjoni on arvamusel, et hindekriteeriumite seos 10-pallises süsteemis peaks olema samuti arusaadav ja jälgitav sarnaselt rakenduskavades kirjeldatud hindekriteeriumitele. Selline mitmetahuline hindamise süsteem üsna keerukas jälgida ja võiks mõelda selle lihtsustamisele.

Õppijad tõid välja, et õpetajate pädevust e-keskkonnas töötamiseks saaks parendada. Vesteldes õpetajate ja õpilastega selgus, et mõned teoreetiliste ainete õpetajad kasutavad digitaalset õpikeskkonnana *Google Classroom*'i. Õppijad hindavad kõrgelt digitaalsete õpivõimaluste lisandumist kontaktõppe kõrvale, eriti kroonilise ajapuuduse tingimustes. Samas on õppijate sõnul õpetajate digipädevused väga erineval tasemel, nt võib olla, et õpetajal puudub oskus läbi viia hübriidõpet, sest ta ei oska *Zoom* keskkonda kasutada. Komisjoni hinnangul vajavad õppijad õppekorralduslikust eripärasest lähtuvalt (täiskoormusega õppimine kahes koolis korraga) tõhusat hübriidõppe või e-õppe tuge oma õpingutele.

Praktika ja praktiline õpe moodustab 50% kogu muusikalise kutsehariduse õppemahust, millest kõige mahukam osa on erialane individuaalõpe, ansamblid, orkestrid, esinemised ja iseseisev harjutamine. Praktika võimalused on mitmekesised, sisukad ja toetavad õpiväljundeid. Kasutatakse laialdaselt juhendajaid väljastpoolt kooli, nt Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiast, TÜ Viljandi

Kultuuriakadeemiast. Infot praktikate kohta saadakse kursuse- ja erialalistidest, kodulehelt, stendidel või soovitusena erialaõpetajalt, kes on sageli samaaegselt ka praktikajuhendaja.

Valdkonna spetsiifika tõttu ei ole võimalik õpilasi saata "praktikaettevõttesse", sest õppival noorel muusikul ei ole võimalik professionaalses kollektiivis nii suurel määral kaasa teha, mistõttu praktika toimub eelkõige kooli poolt korraldatuna ja erinevates orkestrites, koorides, ansamblites, kontsertide ja festivalide raames, kooli korraldatud kontsertidel. Elleri kooli õpilased osalevad mitmetes kooli kollektiivides: Eller Sümfoniett, keelpilliorkester, Elleri tütarlastekoor, puhkpilliorkester Eller Brass ja Eller Big Band.

Info praktikal tehtu kohta kajastatakse praktikamappides. Õpilased tõid välja, et praktika aruandlus on heaks tagasisideks ka endale perioodi jooksul tehtust. Praktikamappe täidetakse üldjuhul õppeperioodi (semester, õppeaasta) lõpus ja tähtajad on õpilastele teada, kuna praktikamapi täitmine ja analüüs on otseselt seotud moodulite hindamisega. Täidetud praktikamapp on ka üks kriteerium stipendiumi saamisel. Pilli- või lauluõppe juhendaja 5. taseme õppekaval õppijate praktika toimub nii Elleri koolis, kui erinevates muusikakoolides nt. Valga Muusikakool, Põlva Muusikakool jne. Praegune koorijuhi 5. taseme õppekava õpilane teostab oma praktikat lisaks kooli koorile kammerkooris Helü ja Tartu Üliõpilassegakooris. Komisjon toetab tööandjate ettepanekut korraldada kogu 5. taseme õppe praktika töökohtadel.

Tähtsal kohal on õpilaste osalemine konkurssidel, festivalidel, suvekoolides ja kontsertidel, mis annab nii õppijatele kui ka õpetajatele hea ülevaate õppija arengust, on oluline indikaator õppija hindamiseks ning tagab õpiprotsessi mitmekesisuse. Kool tasub õpilaste konkursside ja festivalidel osaluskulud ning toetab ka näiteks õppimist suvekoolides. Osalejaid tunnustatakse regulaarselt, näiteks kuvatakse kooli sisekraanidel info konkursside saavutuste kohta.

Vestlustes õpilastega selgus, et õpilased soovivad suuremat kaasatust rakenduskavade uuendamisprotsessis. Lõpetajad saavad oma arvamust väljendada küsitluses viimase semestri lõpus, kuid lõpetajatel puudub tagasiside, kas nende arvamust on arvestatud ja kas midagi on ka muutunud tagasisidest lähtuvalt. Komisjoni hinnangul peaks tagasiside tulemused ja järeldused olema dokumenteeritud ning asjaosalistele kättesaadavad. Tagasiside kokkuvõtte saab vilistlastele saata näiteks e-kirja teel.

Vestlusel osalenud õpilaste sõnul läbivad nad paralleelselt Elleri kooliga keskhariduse osa mõnes muus Tartu gümnaasiumis. Üldiselt on õpilased väga rahul võimalusega omandada koos kutseharidusega ka hea gümnaasiumiharidus. Põhiraskus mõlema kooli õppekavade ühildamisel on kahjuks aga õppijal. Õpilastega vesteldes selgus, et koolipäevad on väga pikad ja väsitavad. Koolis töötab õppenõustaja, kes on abiks muuhulgas õppijate aja planeerimisel. Pingeline õppeprotsess põhjustab ka tihti kooli lõpetamise edasilükkamist. Nii praegused õppijad kui ka vilistlased tõid välja, et Elleri kool suhtub kahes koolis korraga õppimisse paindlikumalt võrreldes gümnaasiumitega õppurite individuaalse õppeplaani ühildamisel.

Eneseanalüüsi aruandes märgitakse, et koostöö Jaan Poska Gümnaasiumiga (JPG) on aruandeperioodil üks olulisemaid uuendusi ja õppekorralduse eripärasid, mis loodi vajadusest võimaldada õpilastel paindlikult omandada korraga nii kesk- kui kutseharidus. Õppijate sõnul oleks ühisõppekava JPG-ga ideaalne lahendus kui koostöö tooks kaasa erisusi õppekorralduses ja õppija ajagraafiku koostamisel võrreldes mistahes teises gümnaasiumis õppimisega, näiteks võiks arvestuste korraldamisel arvestada ühisõppekava raames partnerkooli ajagraafikuga.

Eelnevat arvestades on motivatsioon ühisõppekaval õppida olnud väike. Eneseanalüüsi kohaselt jääb JPG-s õppijate arv keskharidust omandavate õppijate seas viimasel neljal aastal alla 20%, seevastu mujal gümnaasiumides omandab keskharidust üle 30% vastava segmendi õppijatest.

Tööandjad ja koostööpartnerid soovisid näha innovatsiooni üldhariduse integreerimisel õppesse, oodatakse kooli proaktiivset käitumist lahenduste otsimisel. Komisjon toetab seda ettepanekut.

Koolil on loodud mitmetasandiline tugiteenuste süsteem. Akadeemilist nõu ja abi saab õppenõustajalt (regulaarsed vastuvõttud), kursusejuhendajalt, õppejuhilt. Individuaalne kontakt erialaõpetajatega tagab erialase edasijõudmise toetamise, sh on erialaõpetaja sageli ka õpilase tugiisik. Info tugiteenuse vajaduse järele võib tulla nii õpilastelt kui suunajana nende õpetajatelt, õppenõustajalt või õppejuhilt. Sõltub, kas tegemist on akadeemilise edasijõudmise, õppetöökoormuse, vaimse tervise või üldisemat laadi heaolu/toimetulekuga seotud küsimusega. Vestlusel väitsid õpilased, et nõustamise/tugiteenuse vajaduse väljaselgitamine/ilmnemine on pigem juhuslik. Õpilasele pööratakse tähelepanu siis, kui probleemid on juba kuhjunud. Samas nentisid õpilased, et kui tekib soov või vajadus nõu ja abi saamiseks, siis on alati võimalik pöörduda nii õpetajate kui tugipersonali poole ja õpilast võetakse alati kuulda. Psühholoogist abi pakutakse nii koolis kohapeal (ühel päeval nädalas) kui koostöös Tartu Nõustamis- ja Kriisiabikeskusega.

Eneseanalüüsi andmetel on rahulolu nõustamisteenustega üldiselt tõusutrendis kuigi väga rahulolevate õpilaste arv on langenud ja neutraalselt vastanute või rahulolematute osakaal tõusnud. Rahuolu andmed on pärit HTMi poolt läbi viidud riiklikest tagasiside küsitlustest. Komisjoni hinnangul ei ava riiklikult kogutud tagasiside tulemused probleemide olemust. Komisjon soovib rahuolu uuringuid viia läbi ka koolisisesele, lisaks vilistlasuuringule, et tuvastada rahulolematuse põhjused, mis omakorda võimaldab planeerida parendustegevusi.

Kool on loonud head võimalused haridusliku erivajadusega (HEV) õpilastele isikliku õpitee kujundamiseks individuaalse õppetöö graafiku (IÕG) ja individuaalse õppekava (IÕK) kaudu. Kooli esitatud lisadokumendid andsid kinnitust, et HEV õppija jaoks on loodud tingimused tegemaks valikuid nii õppekava ajalise jaotuse kui õppe sisu (sh vaikained) osas. Põhjalikult koostatud dokumentatsioon (õppeplaan, arenguvestluse tulemused jms) aitab õppijal püsida graafikus ning õppenõustaja/õppekorralduse spetsialisti toel analüüsida oma õpiteed. Koolis õpib hetkel 4 HEV õpilast.

Õpetajatele korraldatakse vaimse tervise ning psühholoogia alaseid koolitusi. Koolituste eesmärk on toetada õpetajaid, et nemad omakorda oskaksid ja jaksaksid toetada iga õpilast just õppija individuaalsetest eripäradest johtuvalt. Õpetajate sõnul korraldatakse iga õppeaasta alguses suur koolitus, kus kõik õpetajad osalevad. Komisjoni hinnangul on õpetajate toimetulekupädevuste toetamine tunnustust vääriv.

Õppemahu ja õppekoormuse vähendamiseks ja dubleerimise vältimiseks rakendab kool VÕTA süsteemi. Õppekava täitmisel arvestatakse nii töökogemust (nt mooduli „Ettevõtluse alused” puhul) kui teistes koolides õpitud. Lisadokumentides oli näiteid VÕTA ülekannete kohta ettevõtlusest, Tartu Ülikoolist, Tartu Kõrgemast Kunstikoolist Pallas. Vestlusel osalenud õppijad ei olnud kursis VÕTA võimalustega. Komisjoni hinnangul seab info puudulikkus õppijad ebavõrdsesse olukorda.

Õpilased tõid vestluses välja, et pisut häirivad on koolis kinnistunud vaikimisi väärtused – klassikasuuna õpe on justkui esiplaanil võrreldes rütmimuusika ja pärimusmuusika õppega, rütmimuusika suuna õppijad ei tunne, et nad oleks võrdselt koheldud. Komisjoni soovib uurida kuidas õpilased tajuvad oma positsiooni/väärtust koolis, kuna väärtushinnangud mõjutavad otseselt õpimotivatsiooni.

Suur õppekoormus viib õpingute peatamise (akadeemiline puhkus) või katkestamiseni. Katkestajate osakaal aruandeperioodil on ligi 14%. Samas katkestajate analüüsist (vt Tabel 3) nähtub, et edasijõudmatuse (õppevõlgnevuste) tõttu väljalangemine on põhjusena viimasel kohal, mis komisjoni hinnangul näitab, et õppijad on toetatud.

Kõige sagedasem katkestamise põhjus on teise kooli õppima suundumine. Õppijate arvu dünaamikast aruandeperioodil (vt. Tabel 2) on näha 4. taseme kutsekeskhariduses õppijate arvu langust ning kutseõppe esmaõppe õppijate arvu suurenemist. Komisjon soovib koolil küsida katkestajatelt tagasisidet katkestamise põhjuste kohta ning koostada strateegia õpilaste motivatsiooni tõstmiseks

Elleri kooli lõpetamiseks. Näiteks kui katkestamise põhjus on “Teine kool”, siis uurida, et mis omakorda oli ajendiks teise kooli kasuks otsustamisel või mis on täpsemalt “muude põhjuste” taga.

Tabel 3. Õppetöö katkestajad

Õppetöö katkestajad 2015-2022								
Õppeaasta/põhjused	Teine kool	Elukohavahetus	Õppele mitteilmumine	Tervislikud põhjused	Õppevõlgnevused	Muud põhjused	Katkestajad kokku	Õpil. Kokku
2015/16	12	4	3	4	2	-	25	137
2016/17	4	8	-	-	2	3	17	136
2017/18	4	-	-	1	-	2	7	136
2018/19	10	7	2	2	3	-	24	148
2019/20	8	2	8	-	1	2	21	139
2020/21	11	3	-	6	4	6	30	138
2021/22	6	2	3	-	-	5	16	131
KOKKU	55	26 (sh 6 YFU)	16	13	12	18	140	965
Osakaal	39%	19%	11%	9%	9%	13%		

Märkus: Muude põhjuste all on tööle siirdumine, majanduslikud, isiklikud ja ebaselged põhjused

Õppekavarühma nominaalajaga lõpetajate väike arv kutseõppes (vt Tabel 4) näitab taas, et võtmeküsimuseks on õpilaste suur koormus kahes koolis (Elleri kool ja üldhariduskool) täies mahus õppimine.

Tabel 4. Õppekavadele sisseastujad ja lõpetajad

Õppekava	Sisseastunud 2016-2019	Lõpetanud 2020 - 2022	Lõpetamise %
Interpreat	121	68	56
Komponist	2	2	100
Koorijuht	12	7	58
Muusikateoreetik	3	3	100
Pärimusmuusik	6	9	56
Rütmimuusik	47	23	49

Komisjoni hinnangul võiks Elleri kooli järgmise aruandeperioodi arendussuunaks olla üldkeskhariduse korraldamise ümbermõtestamine kaasates aktiivselt kõiki osapooli, sh eriti NO õpilaste lapsevanemaid ning turundusstrateegia loomine teavitamiseks üldsust Elleri kooli muusikahariduse kõrge kvaliteedist. Lõpetajate arvu suurendamine aitab ellu viia Elleri kooli missiooni: pakkuda muusikaharidust, mis kindlustab õpilastele kõrgel tasemel edasiõppimis- ja töötamisvõimalused **pärast kooli lõpetamist** ning andes seeläbi oma panuse kultuurivaldkonna järjepidevusele Eestis ja mujal.

Järeldused

Tugevused

- Elleri kool on üks paikkondlikest muusikasündmuste keskustest, kus tasuta kontsertide korraldamine teeb tiptasemel kultuurisündmused kättesaadavaks väga laiale kuulajaskonnale ning toetab õpilaste silmaringi ja aitab kursis olla eriala valdkonnas toimuvate arengutega.
- Koolil on toimiv mitmetasandiline tugiteenuste süsteem (sh akadeemiline, psühholoogiline ja karjäärilane nõustamine), mis on kõigile õpilastele võrdselt kättesaadav. Tugiteenuste süsteemi toimimist toetab õpetajate psühholoogialane koolitamine.
- Koolil on väga hea maine ja toetav õhkkond nii koolis sees kui ka väljaspool. On suur väärtus, et kooli lõpetajad saavad koolist hea erialase ettevalmistuse ja sisenevad professionaalsesse ellu emotsionaalselt tugevatena.
- Koolil on kaasaegne ja kvaliteetne õppekeskkond, mis loob suurepärased eeldused õppetööga seotud eesmärkide saavutamiseks, sh õppe kaasajastamine uute tehnoloogiliste võimaluste tekkimisel (Lola) ning muusikatehnoloogiliste valikõpingute väljaarendamine õppekavades.
- Professionaalsed õpetajad ja kvaliteetne õpe tagavad õpilaste konkurentsivõime edasiõppimisel kõrgharidusastmes ning head tulemused konkurssidel.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused

- Õpilased tõid vestluses välja, et pisut häirivad on koolis kinnistunud vaikumisi väärtused – klassikasuuna õpe on justkui esiplaanil võrreldes rütmimuusika ja pärimusmuusika õppega, rütmimuusika suuna õppijad ei tunne, et nad oleks võrdselt koheldud. Komisjoni hinnangul ei ava riiklikult (Haridus- ja Teadusministeeriumi) kogutud küsitluste tulemused probleemide olemust. Komisjon soovib viia läbi rahuolu uuringuid ka koolisiselt (lisaks vilistlaste küsitlusele), et tuvastada rahulolematuse põhjused. Uuringu tulemused võimaldavad planeerida parendustegevusi, sest õpilase positsioon ja väärtustunnetus koolis mõjutavad otseselt õpimotivatsiooni.
- Vestlustel osalenud ei kinnitanud, et kool koguks ja arvestaks tagasisidega kõigi osapoolte lõikes, sh õppija, õpetaja, töömaailm, koostööpartnerid. Komisjon soovib luua tagasiside sisuliseks ja süsteemseks kogumiseks juhend, koos tagasiside tulemuste analüüsi ning tulemustel põhineva tegevuskava koostamisega. Info tagasiside analüüsi tulemustest ja vastav tegevuskava teha teatavaks kõigile osapooltele, et motiveerida osapooli konstruktiivsele koostööle. Eelpool toodud arvesse võttes on komisjoni hinnangul oht, et ilma süsteemse tagasiside analüüsita prioritseeritakse arendamist vajavad valdkonnad otsustajate eelistustest ja/või jõulisemalt esile toodud soovidest lähtuvalt ning juhtumipõhiselt .
- Õppijad hindavad kõrgelt digitaalsete õpivõimaluste lisandumist kontaktõppe kõrvale, eriti kroonilise ajapuuduse tingimustes. Samas on õppijate sõnul õpetajate digipädevused väga erineval tasemel, nt võib olla, et õpetajal puudub oskus läbi viia hübriidõpet, sest ta ei oska Zoom keskkonda kasutada. Komisjoni hinnangul vajavad õppijad õppekorralduslikust eripärast lähtuvalt (täiskoormusega õppimine kahes koolis korraga) tõhusat hübriidõppe või e-õppe tuge oma õpingutele. Komisjon soovib leida võimalused õppekavarühma õpetajate digipädevuste arendamiseks. Digiõppe kvaliteetne korraldus aitaks kroonilises ajapuuduses õpilastel oma õppekoormust hajutada.

Arenguvõimalused

- Tuua ühe prioriteedina jõuliselt esile üldkeskhariduse õppe ümberkorraldamine Elleri koolis ja tõsta seeläbi kutseõppe esmaõppe ja kutsekeskharidusõppe tulemuslikkust suunates Eesti

muusikamaailma suurem hulk kvalifitseeritud muusikuid. Üldkeskhariduse õppe kvaliteedi tõus läbi oma ala parimate õpetajate värbamise ning õppijaskonnale ja lastevanematele jõulise positiivse kuvandi saatmine aitaks ehk suurendada kutsekeskharidusõppes õppijate ja lõpetajate arvu.

- Komisjoni hinnangul vajaks kahetasandiline (koolisisene 10-palline vs ametlik 5-palline) hindamissüsteem täpsemat hindamismaatriksit, et hindekriteeriumite seos 10-pallises süsteemis oleks samuti arusaadav ja jälgitav sarnaselt rakenduskavades kirjeldatud hindekriteeriumitele.
- Kaasata rohkem Lõuna-Eesti muusikakoole õppekava uuendamisprotsessi ja leida võimalusi nende praktikabaasidena kasutamises (eriti pilliõppe juhendaja õppekavas).
- Tõhustada turundust ja koostööd Lõuna-Eesti muusikakoolides kooli eesmärkide selgitamisel, uute õppijate leidmiseks ja muusikakoolidesse õpetajakaadri pealekasvuks pärast jätkuõppe lõpetamist.

3.3 Õpetajad¹

Hindamiskriteeriumid

1. **Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;**
2. **Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavades, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.**

Analüüs

Õppijad, tööandjad ja vilistlased tõid eraldi välja kooli õpetajate kõrge ja professionaalse taseme. Eneseanalüüsi aruande kohaselt õpetavad õppekavadel kvalifikatsioonile vastavad õpetajad. 105st õpetajast 92 on magistriskraadiga. Õpetajad on hinnatud oma eriala spetsialistid, kellest suur osa töötavad lisaks erinevates orkestrites, on aktiivsed Eesti kontsertelus, kuuluvad erialaliitusesse ja muudesse muusikalistesse ühendustesse. Elleri kooli õpetajate seas on palju professionaalseid muusikuid, kes osalevad interpreetidena ja kooride-orkestrite dirigentidena Tartu ja Lõuna-Eesti muusikaelus, samuti solistide ja orkestrantidena teatris Vanemuine, Pärnu, Tallinna jt orkestrites. Kõrge kvalifikatsioon, erialane tegevus ja õpilaste head tulemused on olnud märgatud ja tunnustatud erinevate riiklike, linnade ja erialaühingute preemiatega. Komisjoni hinnangul toetab aktiivne loominguiline tegevus õpetajate professionaalset arengut.

Komisjoni hinnangul on õpetajate vanuseline koosseis jätkusuutlik. 31% õpetajatest on alla 40 aastased. Võrdluseks: Haridussilma andmetel 2021/22 õppeaastal Eesti kutsehariduses alla 40-aastaseid õpetajaid vaid 24%. Õpetajate kohad on täidetud ning tehakse koostööd partnerkoolide ja -organisatsioonidega nagu näiteks Jaan Poska Gümnaasium ja erialaliidud. Ka oma kooli vilistlaste osakaal on õpetajate seas märkimisväärne 40%. Arvestades muusikavaldkonnas toimuva individuaalse õppevormi eripära on õpetajate koormused jagunenud ebaühtlaselt ning õppetöö maht planeeritakse sõltuvalt vastava eriala õppijate arvust. Kõik erialaõpetajad on ühtlasi ka praktikajuhendajad.

¹ Õpetajad on hindamisaruande kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

On suur hulk õpetajaid, kes käivad Tallinnast Tartusse õpetamas, sest häid spetsialiste ei ole kohapealt saada. Vestluses õpetajatega tõstus mure, et kaugelt käivad õpetajad ei ole piisavalt toetatud ja motiveeritud. Õpetajad tõid välja, et lisaks sõidukompensatsioonile peaks olema midagi veel, mis motiveeriks head õpetajat ajamahukat, pikka ja ohtlikku teekonda ette võtma.

Õppijate hulgas on kasutatud Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt läbi viidud tagasiside küsitlusi, mis näitab, et õppijate rahulolu õpetajatega ja õpetamise tasemega on aastate jooksul paranenud. Ka vestlusel kinnitasid õpilased ja vilistlased, et on oma õpetajatega ja õpetamise tasemega rahul. Õpetajad on oma eriala professionaalid ning lähenevad iga õpilase puhul õppeprotsessi individuaalselt.

Elleri koolis peetakse õpetajate puhul oluliseks pedagoogilist tulemuslikkust. Eneseanalüüsist ei tulnud välja, kuidas seda mõõdetakse, kuid vestlusest õpetajatega selgus, et pedagoogilise tulemuslikkuse all peetakse silmas peaaesjalikult konkurssidel osalemist. Õpetajate ja õpilaste osalemine konkurssidel on toetatud ning enamasti ka (lisa)tasustatud. Komisjoni arusaama järgi mõistetakse pedagoogilise tulemuslikkuse all vaid konkurssidel osalemise tulemuslikkust, seega ei laiene see (muusika)teoreetiliste ainete õpetajatele ning komisjoni hinnangul on õpetajad selles aspektis ebavõrdselt informeeritud.

Õpetajad mõnsid vestlusel, et õpetajate toetusmeetmete info ei ole dokumenteeritud vaid levib (suuliselt) kindlas ringis ning seega ei pruugi olla jõudnud kõikide õpetajateni. Eelpool kirjeldatud järeldeb komisjon, et korda pedagoogilise tulemuslikkuse mõõtmise ja toetamise kohta koolil ei ole. See tähendab, et koolis ei ole kujunenud ühtset arusaama tunnustamise, toetamise ja "pedagoogilise tulemuslikkuse" kohta. Komisjon soovib uurida, miks õpetajad ei mõista protsesse juhtkonnaga sarnaselt.

Õpetajad on rahul kooli pakutavate täienduskoolitustega. Väga meeldivad vaimse tervise ja psühholoogia alased koolitused, mis kõik toetavad noortega töötamist. Kool pakub ka keelte koolitusi, mis on eelkõige mõeldud õpilastele, kuid koolitusgruppidega on võimalik ka õpetajatel liituda ning õpetajad kasutavad seda võimalust hea meelega. Lisaks sellele, et kool ise korraldab õpetajatele erinevaid täienduskoolitusi, võimaldatakse õpetajatel osaleda erinevatel meistrkursustel, rahvusvahelistel festivalidel, näiteks Kammermuusika festivalil FEsTaRi, ECMTA sügis- ja kevadfoorumil jne. Eesti Kontserdi korraldatud kontserdid on õpetajatele tasuta, mis võimaldab õpetajatel kursis olla oma eriala valdkonnas toimuvate arengutega. Komisjoni hinnangul tagavad õpetajate enesetäiendamise- ja koolitusvõimalused õpetajatele professionaalseks arenguks vajalikud eeldused.

Komisjoni arusaamist mööda ei viida õpetajate kollektiivi väiksuse tõttu koolis läbi arenguvestlusi ega tagasisideküsitlusi, et selgitada välja õpetajate koolitus vajadusi. Õpetajad kinnitasid vestlusel, et nad ei tunnetä, et neid oleks ka kaasatud regulaarsesse arendustegevustesse tervikuna nt kooli arengukava koostamisse. Nii öelda koridorivestluseid toimub tihti ja on ka osakonnajuhatajate koosolekud, kust läheb info edasi otsustajateni. Igal kevadel on kogu kooli väljasõidukoosolek, kus õpetajatega probleemseid teemasid arutatakse. Arutlused jäävad tihti suuliseks ning õpetajad ei saa tagasisidet, kas ja kuidas on nende ettepanekutega arvestatud.

Järeldused

Tugevused

- Õppekavarühmas õpetavad kvalifitseeritud õpetajad, kes on samaaegselt ka praktikud ja kursis erialaste arengute ning tööeluga. See tagab õppe kvaliteedi.
- Noorte õpetajate osakaal, sh vilistlaste osakaal õpetajate seas tagab kvaliteetse õppe jätkusuutlikkuse.

- Õpetajad täiendavad end aktiivselt koolitustel ja meistrkursustel, mis aitab tõsta ja/või hoida õpetajate professionaalsust ning end arendada.

Parendusvaldkond ja komisjoni soovitused

- Vestlustest selgus, et õpetajate kollektiivi väiksuse tõttu ei viida koolis läbi arenguvestlusi ega tagasisideküsitlusi, et selgitada välja õpetajate koolitusvajadusi. Õpetajad kinnitasid vestlusel, et nad ei tunneta, et neid oleks ka kaasatud regulaarsesse arendustegevustesse tervikuna, nt kooli arengukava koostamisse. Kaasata õpetajaid läbi arenguvestluste ja tagasiside küsimise arendustegevustesse (sh õppekavade ja kooli arengukava koostamisse), sest õpetajad on spetsialistid ning teadlikud töömaailmas toimuvast. Kaasamine tagab hiljem ka vastuvõetud otsuste elluviimise.

Arenguvõimalused

- Luua ühtne infoväli õpetajatele, sh dokumenteerida protsessid, juhendid ja otsused läbipaistvuse suurendamiseks.
- Laiendada "pedagoogilise tulemuslikkuse" mõistet nii, et tulemuslikkus oleks mõõdetav kõikides ainevaldkondades ning õpetajad oleksid võrdselt koheldud saades võrdselt osa tunnustamisest ja tulemustasu süsteemist.

4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused muusika ja esituskunsti õppekavarühma osas

Tugevused

- Konkurentsivõimeline kvaliteetne muusikaharidus kutseõppe tasemel, mis on Elleri koolist teinud väga hinnatud muusikaõppeasutuse nii Eestis kui rahvusvaheliselt.
- Kõikidel õppekavadel õppivad õpilased ja õpetavad õpetajad on ühtviisi rahul kooli füüsilise ja vaimse keskkonnaga, mis tagab eeldused kvaliteetseks õppeks.
- Elleri kool on üks paikkondlikest muusikasündmuste keskustest, kus tasuta kontsertide korraldamine teeb tiptasemel kultuurisündmused kättesaadavaks väga laiale kuulajaskonnale. Elleri koolis on tõeliselt avatud keskkond – see on linnarahva kool.
- 5. taseme jätkuõppe õppekavade avamine pilli- ja lauluõppe juhendajatele ning koorijuhtidele, mis võimaldab õppekava arendustegevuse jätkudes suurendada õppijate ja lõpetajate arvu ning seeläbi vähendada õpetajate puudust muusikakoolides.

Parendusvaldkonnad ja komisjoni soovitused

- Vestlustel osalenud ei kinnitanud, et kool koguks ja arvestaks tagasisidega kõigi osapoolte lõikes, sh õppija, õpetaja, tööandjad, koostööpartnerid. Komisjoni hinnangul ei ava riiklikult (Haridus- ja Teadusministeeriumi) kogutud küsitluste tulemused probleemide olemust. Komisjon soovib viia läbi rahuolu uuringuid ka koolisisest (lisaks vilistlaste küsitlusele). Komisjon soovib õpetajaid kaasata läbi arenguvestluste ja tagasiside küsimise arendustegevustesse (sh õppekavade ja kooli arengukava koostamisse), sest õpetajad on spetsialistid ning teadlikud töömaailmas toimuvast. Kaasamine tagab hiljem ka vastuvõetud otsuste elluviimise. Eelpool toodut arvesse võttes soovib komisjon tagasiside kogumist korraldada valdkondlikult ja süsteemselt nii õppekavade arendust kui kooli üldist arengut silmas pidades, sh rakendada tagasiside tulemuste analüüsi ning koostada tegevuskava parenduste elluviimiseks. Info tagasiside analüüsi tulemustest ja vastav tegevuskava teha teatavaks kõigile osapooltele, et motiveerida osapooli konstruktiivsele koostööle. Komisjoni hinnangul on oht, et ilma süsteemse tagasiside analüüsita prioritseeritakse arendamist

vajavad valdkonnad otsustajate eelistustest ja/või jõulisemalt esile toodud soovidest lähtuvalt ning juhtumipõhiselt.

Arenguvõimalused

- Tuua ühe prioriteedina jõuliselt esile üldkeskhariduse õppe ümberkorraldamine Elleri koolis ja tõsta seeläbi kutseõppe esmaõppe ja kutsekeskharidusõppe tulemuslikkust suunates Eesti muusikamaailma suurem hulk kvalifitseeritud muusikuid. Üldkeskhariduse õppe kvaliteedi tõus läbi oma ala parimate õpetajate värbamise ning õppijaskonnale ja lapsevanematele jõulise positiivse kuvandi saatmine aitaks ehk suurendada kutsekeskharidusõppes õppijate ja lõpetajate arvu.
- Elleri kooli missiooniks on olla pidevalt uuenev muusikaelu- ja hariduse keskus (arengukava 2022-2025). Tõeliseks innovatsiooniks oleks solfedžo õpetamise tänapäevastamine ning õpilastele aine sisu atraktiivsemaks muutmise, nt eriala õppe ja solfedžo õpetuse integreerimine praktiliseks ühisõppeks.
- Solfedžoõppe juhendajate ettevalmistamiseks leida võimalused 5. taseme jätkuõppesse muusikateoreetiliste teemade õpetamise meetoodika ja didaktika sisseviimiseks, et leevendada valdkonna õpetajate puudust muusikakoolides.